

Skupnost Državljeni proti razprodaji - DPR

ZAKLJUČNO SPOROČILO PRIVATIZACIJA IN SUVERENOST DRŽAVE

Posvet (v dvorani Državnega sveta, 9. aprila letos) z naslovom »Privatizacija in suverenost države« je bil organiziran z namenom, da soočimo strokovna mnenja o (ne)upravičenosti razprodaje podjetij in bank s posledicami za slovensko gospodarsko in politično suverenost. (Pod pojmom razprodaja razumemo prisilno hitro prodajo/privatizacijo po cenah globoko pod realno vrednostjo, tj po kriznih cenah.) Razprava je jasno pokazala:

- da ne obstojijo strokovni razlogi za tak razprodajni stampedo slovenskih podjetij. Cene prodanih podjetij in bank so praviloma postavljene nerealno nizko, s prodajo ta podjetja praviloma ne bodo dobila potrebnega svežega kapitala, kupnina ne bo bistveno razbremenila ne proračunskega deficita ne zadolženosti Slovenije;
- uporaba eksaktnih prognostičnih modelov kaže, da v večini primerov prodaja podjetja pomeni že srednjeročno finančno izgubo za Slovenijo, dolgoročno pa pravo katastrofo. Nekatera podjetja npr prodajamo tako poceni, da kupec z dobičkom kupljenega podjetja že v dveh do treh letih dobi povrnjeno kupnino, obenem pa vrsto spremljajočih stroškov prenese na stran prodajalca, to je RS oz. nas, davkoplačevalce;
- večina postopkov prodaje še vedno poteka netransparentno ali se celo skriva v prodaji bank, pri čemer prevladuje interes bank, kot finančnih inštitucij, ne pa nacionalne ekonomije. Podatki kažejo, da v večini primerov prodajalci niso korektno, v smislu odgovornosti dobrega gospodarja, preverili ne kupca ne posrednikov-svetovalcev, zato se pogosto dogaja, da posredniki pri prodaji zlorablajo notranje informacije iz pregledov (pri bankah iz stresnih testov) ali celo »svetujejo« obema stranema, prodajalcem in kupcem, kar kaže na kolizijo interesov. Ugotavljamo, da je tak način prodaje ne le skrajno neodgovoren, temveč direktna kršitev pozitivne zakonodaje, kar bo v prihodnje v številnih primerih zahtevalo kazenske ovadbe in sodno razčiščevanje, če bo potrebno, tudi pred mednarodnim sodiščem;
- podrobnejša analiza podobnih razprodaj v svetu, izsiljena od tujega kapitala in ob nemočnih in nezainteresiranih domačih vladah, je pokazala, da so bile te razprodaje po eni strani praviloma neuspešne za državo-prodajalko, po drugi pa predvsem uvod v širšo kapitalsko plenitev tako oslabljenih nacionalnih ekonomij, kar verjetno grozi tudi nam;
- razprodaja slovenskih podjetij in bank v takem obsegu in na ta način, kot se dogaja danes, brez ustrezne razvojne strategije, preglednosti in temeljite analize posledic, je dejansko kršenje nacionalnega razvojnega interesa Slovenije in v številnih primerih celo politično-gospodarski kriminal. Brez dvoma se bodo v prihodnosti zastavila vprašanja osebne in objektivne odgovornosti za ta dejanja.

Sklepna ugotovitev posveta je, da slabo upravljanje podjetij v skupni lasti državljanov, ki ga upravlja in je za kvaliteto tega upravljanja odgovorna izključno vsakokratna vlada, nikakor ne more in ne sme biti razlog za razprodajo, pač pa je to kričeč razlog za izboljšanje tega upravljanja (tudi z dopolnitvijo zakonodaje o upravljanju).

Funkcija politike je, da ščiti javni interes pred zasebnim, ter da ščiti šibke pred močnejšimi in aktualna vlada, ki je prišla na oblast predvsem s poudarjanjem bolj poštene politike, ima edinstveno priliko, da s strateškim načrtovanjem začne aktivno usmerjati gospodarstvo ter začne uvajati prijazno in transparentno podjetniško okolje; hkrati pa prevzame neposredno odgovornost za uspešno poslovanje teh podjetij. Za to je ta vlada dobila mandat državljanov! Strateško načrtovanje in kvalitetno upravljanje pa seveda vsebuje tudi načrtno (tam kjer je smiselno) privatizacijo, seveda prednostno vključujoč tudi domače kapitalne resurse.